

Cronica activității Centrului Eclesastic de Documentare “Mitropolit Nicolae Colan”

ANUL 2004

Participări la acțiuni științifice*:

· Simpozionul “*Mitropolitul Visarion Puiu - 125 de ani de la naștere*”, Arhivele Naționale ale României, București, 26 februarie 2004 (moderator Ioan Lăcătușu);

Dezbaterea cu tema “*Problematika regionalizării în România: aspecte specifice referitoare la zona Covasna-Harghita*”, Centrul de Geopolitică, de pe lângă Catedra de Sociologie a Universității București, 28 aprilie 2004, București; comunicarea “*Raportul majoritate-minoritate; studiu de caz Covasna-Harghita*” (Ioan Lăcătușu);

Simpozion cu tema “*Drepturile omului - dimensiune spirituală și acțiune civică*”, Institutul Român pentru Drepturile Omului, în colaborare cu Universitatea “A. I. Cuza”, Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Episcopia Romano-Catolică de Iași, 3-5 mai 2004, Iași; comunicarea “*Priorități privind prezervarea și valorificarea patrimoniului cultural al comunităților românești din județele Covasna și Harghita*” (Ioan Lăcătușu);

· Sesiunea anuală de comunicări științifice “*Arhivele și cercetarea istorică*”, ediția a III-a, Direcția Județeană Mureș a Arhivelor Naționale și Asociația Arhiviștilor “David Prodan”, Filiala Tg. Mureș, 20 mai 2004, Sovata; comunicarea “*Controlul funcție esențială a conducerii. O încercare de cuantificare a nivelului de așteptare a direcțiilor județene ale Arhivelor Naționale de la Serviciul Metodologie, Îndrumare și Control din cadrul Arhivelor Naționale*” (Ioan Lăcătușu);

· Sesiunea anuală de comunicări științifice “*Săptămâna Arhivelor*”, Secțiunea teoria și practica arhivistică, Arhivele Naționale, 31 mai - 4 iunie, București; comunicarea “*Priorități în activitatea arhivistică din perspectiva Direcțiilor Județene ale Arhivelor Naționale*” (Ioan Lăcătușu);

· Dezbaterea cu tema “*România și Republica Moldova în contextul integrării euro-atlantice*”, Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române, Palatul Cotroceni, 11-12 iunie 2004, București (Ioan Lăcătușu);

· Sesiunea de comunicări din cadrul *Zilele “Miron Cristea”*, ediția a VII-a, Toplița, 17-20 iulie 2004, “*Din istoricul bisericilor românești din Episcopia Covasnei și Harghitei*” (Ioan Lăcătușu);

· Dezbaterea din cadrul Universității de Vară Izvoru Mureșului, 19-25 iulie 2004; temele: “*Instrumente europene pentru păstrarea identității românilor din județele Covasna - Harghita și romano-catolicilor din Moldova*” și “*Arhivele din județele Covasna și Harghita, surse de cercetare și documentare a culturii și spiritualității românești din arcul intracarpatic*” (Ioan Lăcătușu);

· Sesiunea națională de comunicări științifice “*România în sud-estul Transilvaniei. Istorie, cultură, civilizație*”. Ediția a X-a, Miercurea Ciuc - Muzeul Oltului și Mureșului Superior, 24-26 septembrie 2004, organizată de Muzeul Carpaților Răsăriteni, Centrul Eclesastic de Documentare Mitropolit Nicolae Colan, Episcopia Ortodoxă a Covasnei și Harghitei, Arhivele Naționale, Direcția Județeană Covasna și Direcția Județeană Harghita.

Programul sesiunii

Lucrări în plen:

- Prof. Univ. Dr. Gheorghe Lazarovici, “*Rezultatele și prioritățile cercetării arheologice în Carpații Răsăriteni*”

- acad. Horia Colan, “*Problematika științifică în opera lui Lucian Blaga*”

- dr. Maria Cobianu-Băcanu, “*Statutul de autonomie al Ținutului Secuiesc. Caracteristici și consecințe posibile*”

- pr. prof. univ. Dr. Ilie Moldovan (Universitatea Lucian Blaga, Sibiu), “*Identitatea etnică a poporului român. Formare istorică și afirmare actuală*”

- dr. Ioan Lăcătușu, “*Restaurarea ființei naționale prin Biserică - 10 ani de la înființarea Episcopiei Ortodoxe a Covasnei și Harghitei*”

- Un crâmpet dramatic din cel de-al doilea război mondial. Episodul de la Aita Seacă (film documentar)

Istorie laică

- Aurelian Armășelu, Bogdan Popovici (Direcția Județeană a Arhivelor Naționale, Brașov), “*Concurența economică între arealul Brașov și târgurile din Secuime (în secolele XVI*

- XIX)”

- Vasile Lechințan (Direcția Județeană a Arhivelor Naționale, Cluj), *“Date inedite despre românii din Scaunul Odorhei în sec. XVIII”*

- Liviu Boar (Direcția Județeană a Arhivelor Naționale, Mureș), *“Contribuții la istoria formării elitelor românești din fostele Scaune Ciuc, Giurgiu și Cașin în sec. XIX”*

- Elisabeta Marin (Direcția Județeană a Arhivelor Naționale, Brașov), *“Documente referitoare la zona actualului județ Harghita aflate în păstrare la Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Brașov”*

- Ștefan Cervatiuc (Direcția Județeană a Arhivelor Naționale, Botoșani), *“Procesul memorandiștilor relatat în gazeta proprie de un martor ocular - jurnalul botoșenean Scipione Bădescu”*

- Gheorghe Popa (Direcția Județeană a Arhivelor Naționale, Teleorman), *“Relațiile orașului Turnu-Măgurele cu Transilvania în a doua jumătate a sec. al XIX-lea, reflectate în documentele de stare civilă”*

- dr. Anton Coșa, Gheorghe Bejan (Asociația romano-catolicilor “Dumitru Mărtinaș”, Bacău), titlu rezervat

- dr. Traian Bosoancă (Muzeul Județean de Istorie Mureș, Târgu-Mureș), titlu rezervat

- Alexandru Porțeanu (Academia Română), *“Comemorarea lui Ștefan cel Mare în 1904 în Transilvania”*

- Valentin Istrate (Direcția Județeană a Arhivelor Naționale, Harghita), *“Gimnaziul de fete Anastasia Șaguna din Odorhei”*

- Constantin I. Stan (Univ. Dunărea de Jos, Galați), *“Relațiile lui Vasile Stroescu cu Elie Miron Cristea”*

- Dan Baicu (Direcția Județeană a Arhivelor Naționale, Covasna), *“Valoarea documentară a fondului «Legiunea de jandarmi Trei Scaune» pentru perioada interbelică”*

- Cristian Crișan, Adina Forfică (Direcția Județeană a Arhivelor Naționale, Covasna), *“Chestionar cu valoare monografică din 1937, întocmit de preotul Valer Langa, referitor la localitățile din Plasa Buzăul Ardelean”*

- prof. Costel Cristian Lazăr (Liceul Teoretic “O. C. Tăslăuanu”, Toplița), titlu rezervat

- prof. Ilie Șandru (Liceul Teoretic “O. C. Tăslăuanu”, Toplița), *“Vasile Netea și Mureșul superior”*

- Radu Ștefănescu (Muzeul Județean de Istorie, Brașov) - titlu rezervat

- prof. drd. Luminita Cornea (Colegiul Național “Mihai Viteazul”, Sfântu Gheorghe),

“Revista ECOU - istoric, realizări și perspective”

Istorie bisericească

- Vilică Munteanu, *“Circulația cărții religioase în sec. XVIII - XIX - factor de afirmare a unității românilor din cele trei provincii”*

- Alexiu Tatu, *“Documente din sec. XV-XX referitoare la biserica ortodoxă din zona Sibiului, aflate în fondul documentar al arhivei sibiene”*

- Ioana Cristache Panait (Institutul de Istorie a Artei, București), *“Logofătul Matei Voilăeanu, copist și zugrav în estul Transilvaniei (sec. XVIII)”*

- Maria Băilă (Școala generală “Várady József”, Sf. Gheorghe), *“Biserică și societate în fostul județ Trei Scaune (1750-1850)”*

- Alexandru Gaiță, *“File din istoria Episcopiei - Buzău”*

- Florin Tălmăcian, *“Efectele uniției în sud-estul Transilvaniei”*

- pr. Florin Tohăncanu (Protopopiatul Ortodox Sf. Gheorghe), *“Preoții martiri Dionisie Șova de la Mănăstirea Făgetel și Aurel Negoescu (Neugovici) de la Întorsura Buzăului”*

- Elena Mihu, *“Procesul preotului Vasile Rotaru din Sângeriu de Pădure, în toamna anului 1848”*

- Olteanu Giani, *“Ajutorul oferit de bisericile brăilene (în special de Biserica Sf. Paraschiva) locașurilor de cult din Transilvania, Moldova și Muntenia”*

- Angela Pop, *“Locul și rolul bisericii în viața comunităților din Dobrogea de sud”*

- Ana Doborean (Direcția Județeană a Arhivelor Naționale, Harghita), *“Documente privind biserica românească (unită și neunită) în documentele privind Scaunul Secuiesc Ciuc”*

- Constantin Brătescu, *“Protopopul Andrei Ghidiu - luptător pentru apărarea drepturilor naționale ale românilor bănățeni”*

- Sebastian Pârvu, *“Elemente de istorie bisericească locală din județul Covasna, în secolul al XIX-lea”*

Etnografie-sociologie

- prof. Nicolae Bucur (Liceul Economic, Miercurea Ciuc), titlu rezervat

- prof. Maria Bucur (Muzeul Județean Mureș, Târgu Mureș), titlu rezervat

- Lily Rain (Institutul de Sociologie al Academiei), titlu rezervat

- Constantin Mustață (Radio Cluj), *“Reflecția problematicii românilor din Covasna și Harghita în mass-media”*

- dr. Ioan Lăcătușu (Arhivele Naționale), *“Proiectul autonomiei Tinutului Secuiesc în dezbaterea Parlamentului României”*

- Simpozionul "Problematika romano-catolicilor din Moldova în lumina cercetărilor interdisciplinare actuale", Direcția Județeană Bacău a Arhivelor Naționale și Asociația Generală a Arhivistilor din România - Filiala Bacău, 5-6 noiembrie 2004; comunicarea "Identitatea asumată de romano-catolicii moldoveni stabiliți în Covasna și Harghita" (Ioan Lăcătușu);

- Sesiune științifică "Dialogul Arhive-Societate la începutul mileniului trei", Direcția Județeană Cluj a Arhivelor Naționale și Asociația Arhivistilor "David Prodan", 10 noiembrie 2004, Cluj-Napoca; comunicarea "Problematika arhive-societate abordată în lucrările profesionale ale arhiviștilor în anul 2004" (Ioan Lăcătușu);

- Simpozionul "175 de ani de la revenirea Giurgiului la teritoriul românesc", Direcția Județeană Giurgiu a Arhivelor Naționale și Asociația Arhivistilor din Județul Giurgiu, 17-18 noiembrie 2004, Giurgiu; comunicarea "Cători și binefăcători munteni ai parohiilor ortodoxe din fostele scune secuiești (sec. XIX)" (Ioan Lăcătușu).

*Participarea la majoritatea acestor manifestări a domnului Ioan Lăcătușu, s-a făcut în calitate de Șef Serviciu Metodologie, Îndrumare și Control din cadrul Arhivelor Naționale.

Editări de lucrări și publicații:

· *Tendințe de enclavizare a unui spațiu românesc Covasna-Harghita*, de Ioan Lăcătușu, Editura România Pur și Simplu, București, 2004;

· *Analele Scolii Generale cu clasele I-VIII "Nicolae Colan"*, Sf. Gheorghe, jud. Covasna, coordonator profesor Vasile Stancu, Sf. Gheorghe, 2004 (colaborator Ioan Lăcătușu);

· *Postfață* (Ioan Lăcătușu) la volumul "Însemnări de dincolo de hotarul pus între frați", de Mihai Filimon, Tg. Mures, 2004;

· *Argument* (Ioan Lăcătușu) la volumul *Mitropolit Visarion Puu, Relațiile cu biserica anglicană - documente*, de Dumitru Stavarache și Ion Negoescu, Editura Publirom, București, 2004

· *Structuri etnice și confesionale în județele Covasna și Harghita*, în *Angustia*, nr.8 / 2004, de Ioan Lăcătușu.

Publicații apărute la Editura Grai Românesc a Episcopiei Ortodoxe a Covasnei și Harghitei: *Grai românesc. Foaie de spiritualitate ortodoxă a Episcopiei Covasnei și Harghitei*, numerele 1, 2, 3-4 / 2004.

Alte manifestări:

Activități desfășurate împreună cu asociațiile culturale și civice din zonă: Liga Culturală Creștină "Andrei Saguna". Despărțământul "Astra" Covasna-Harghita, Fundația "Mihai Viteazul", Fundația Națională "Neamul Românesc", filiala Covasna, Fundația Culturală "Miron Cristea":

· Simpozionul "Basarabia - Istorie, Cultură și Spiritualitate Românească", organizat împreună cu Fundația Națională "Neamul Românesc", Filiala Covasna și Liga Tineretului Creștin Ortodox Român, filiala Sf. Gheorghe, 27 martie 2004;

· Acordarea titlului de *Cetățean de onoare a comunității românești din Sf. Gheorghe* unui număr de 10 persoane în vârstă, 23 aprilie 2004;

· Organizarea acțiunii "Ziua editurii Tritonic la Sf. Gheorghe", 3 iunie 2004;

· Participare la Evocarea celor 120 de ani de la înființarea Episcopiei romano-catolice de Iași, 26 iunie 2004;

· *Zilele "Andrei Saguna"*, editia a XII-a, Sf. Gheorghe, 29 - 30 iunie 2004;

· *Zilele "Miron Cristea"*, editia a VII-a, Toplita, 17-20 iulie 2004;

· Participarea la Recepția oferită de Președintele României, Ion Iliescu, cu prilejul celei de-a 60-a aniversări a momentului istoric de la 23 August 1944. București, 23 august 2004;

· *Reînhumarea cu ritual creștin a ostașilor români martiri uciși în urmă cu 60 de ani la Aita Seacă*, împreună cu Protopopiatul Ortodox din Sf. Gheorghe, sâmbătă, 4 septembrie 2004;

· Organizarea manifestărilor prilejuite de marcarea a 60 de ani de la eliberarea orașului Sf. Gheorghe, în perioada 8-12 septembrie, la Sf. Gheorghe și Dobolii de Jos;

· Participarea la întâlnirea organizațiilor și instituțiilor covășnene cu activitate culturală în limba română la Centrul de Cultură al Județului Covasna, Sf. Gheorghe, 23 octombrie 2004;

· *Zilele "Nicolae Colan"*, editia a XII-a, 30 noiembrie - 8 decembrie 2004;

· *Festivalul de colinde și obiceiuri de iarnă*, editia a XIV - a 14-15 decembrie 2004;

· Asigurarea bazei de date și asistență de specialitate studenților de la facultățile de teologie și istorie în întocmirea lucrărilor de licență, masterat și doctorat;

· Lansări și prezentări de carte;

· Participarea și sprijinirea organizării unor

acțiuni privind marcarea unor momente importante din istoria națională: Ziua Națională, Ziua Drapelului, Ziua Inimului de stat, Ziua Armatei, Ziua Politicii, Ziua Jandarmeriei s.a. de către Prefectura județului Covasna și alte autorități publice locale;

- Primirea unor delegații oficiale din China, Serbia-Muntelegru la Catedrala Ortodoxă din Sfântu Gheorghe și la Centrul Ecclesiastic de Documentare "Mitropolit Nicolae Colan";

- Asigurarea și realizarea unor donații de cărți și publicații pentru biblioteca Centrului Ecclesiastic de Documentare "Mitropolit Nicolae Colan";

- Implicarea în demersurile promovate de Protopopiatul Ortodox Sf. Gheorghe pentru retrocedarea terenurilor agricole, pădurilor și bunurilor care au aparținut Bisericii Ortodoxe;

- Derularea programului partenerial *Solidaritatea comunitară românească*, coordonat de Departamentul pentru Strategii Guvernamentale a Guvernului României;

- Întocmirea unor memorii, apeluri, note de protest, comunicate pe probleme vizând preservarea și afirmarea identității naționale;

- Inițierea unor acțiuni de asistență socială pentru sprijinirea credincioșilor ortodocși aflați în nevoie: pachete pentru 100 de persoane de Sfintele Paști și de Crăciun, acordarea de ajutoare materiale, medicamente, asistență sanitară s.a.;

- Sprijinirea parohiilor ortodoxe în organizarea și desfășurarea unor momente importante din viața comunităților parohiale;

- Participarea la lucrările Adunării Naționale Bisericești și la cele ale Adunării Eparhiale a Episcopiei Ortodoxe a Covasnei și Harghitei.

Activități desfășurate în parteneriat cu Centrul European de Studii Covasna-Harghita:

- Organizarea împreună cu Centrul European de Studii Covasna-Harghita și Fundația Națională pentru Românii de Pretutindeni a *Universității de Vară "Izvoal Muresului"*, ediția a VII-a, în perioada 19-25 iulie 2004 cu tema: *Comunități românești de pretutindeni și integrarea europeană*, la care au participat peste 100 de tineri și conferențieri - personalități de marcă a culturii și spiritualității românești din țară și străinătate;

- Apariția la Editura Eurocarpatica a următoarelor volume:

- *Sub semnul eternității*, de Nicu Vrabie;

- *Figuralități și inegalități geometrice în triunghi*,

de Nicușor Minculete;

- *Al cincilea anotimp*, de Anthonia Amatti;

- *Cuvinte intrupate* volum de versuri editat de Cenaclul literar "Buna Vestire", coordonator Ionel Simota.

Activități desfășurate în parteneriat cu Liga Tineretului Creștin Ortodox, Filiala Sf. Gheorghe:

- Itinerar religios-istoric cu participarea tinerilor de la Seminarul Teologic Ortodox din Buzău, de la Filiala Ligii Tineretului Creștin Ortodox Român din Jărgoviste, ASCOR - Brașov, IFCOR - Sf. Gheorghe, ASCOR - București, ASCOR - Sibiu, în parohiile ortodoxe din județele Covasna și Harghita, 30 noiembrie 2004;

- Donații de icoane și carte bisericească împreună cu ASCOR București la parohii, biblioteci și alte instituții de cultură;

- Organizarea conferințelor duhovnicești, susținute în fiecare zi de joi din Postul Mare, la Centrul Ecclesiastic de Documentare "Mitropolit Nicolae Colan", în cadrul "*Serilor filocalice*".

Activități desfășurate împreună cu școlile din zonă

- *Zilele școlii "Nicolae Colan"* (Spectacol literar-artistic susținut de elevii școlii; concurs "Cine știe câștigă"; Excursie documentară la Mănăstirea Sâmbăta de Sus, concursuri de recitare, concurs sportiv "Cupa Nicolae Colan");

- Organizarea unui concurs cu tematică religioasă, derulat de catedra de religie a Colegiului Național "Mihai Viteazul";

- *Zilele Grupului Școlar "Constantin Brâncuși"*, din Sf. Gheorghe.

Și în anul 2004, Centrul Ecclesiastic de Documentare "Mitropolit Nicolae Colan", a fost gazdă generoasă pentru o gamă largă și diversă de acțiuni științifice, culturale și civice, fiind locul de întâlnire și coordonare a activităților ONG-urilor românești din județele Covasna și Harghita.

ANUL 2005

Participări la acțiuni științifice*:

- Simpozionul și expoziția "*Istoria frântă a unei capitale. Clădiri publice demolate (1984-1989)*", Cercul Militar Național, București, 16 martie 2005;

Masa rotundă "Basarabia și România - Istorie și destin european comun", 26 martie 2005;

· Dezbateră cu tema *Priorități în editarea publicațiilor arhivistice - între necesitate și posibilitate*, organizată de Arhivele Naționale la sediul Direcției județene Harghita, Miercurea-Ciuc, 5 mai 2005;

· Reuniunea profesională cu tema "Elaborarea, finanțarea și implementarea programelor și proiectelor de folosire a documentelor în scopuri științifice", în organizarea Direcției Județene Covasna a Arhivelor Naționale, precum și conferința națională a Federației Arhivistilor din România, Sfântu Gheorghe, 13-14 mai 2005;

Sesiunea științifică "Arhivele și cercetarea istorică", Sovata, 19 mai 2005, "Federația Arhivistilor din România - un partener necesar și benefic al Arhivelor Naționale" (Ioan Lăcătușu, Diana Joita);

· Simpozionul cu tema "România în jocul Marilor Puteri: de la Trianon (1920) la Viena (1940)", Sibiu, 21 iunie 2005, "Problematika Trianonului în mass media de expresie maghiară" (Ioan Lăcătușu);

Zilele "Miron Cristea", ediția a VIII-a, Toplița, 17 - 20 iulie 2005, *De la Sinodul Patriarhului Miron Cristea la cel al Patriarhului Teoctist* (Ioan Lăcătușu);

· Manifestările dedicate "Centenarului Casei Naționale a ASTREI și al Muzeului Asociației" în cadrul cărora a avut loc cel de al II-lea Congres Cultural al ASTREI și cea de a 101-a Adunare Generală a ASTREI, Sibiu, 19-21 august 2005, "Aspecte specifice de manifestare a multiculturalității în sud-estul Transilvaniei" (Ioan Lăcătușu).

· Simpozionul "23 august 1944. Momente și desfășurare în Ploiești și Valea Prahovei", Ploiești, 23 august 2005, "Alt tip de consecințe ale actului de la 23 august 1944. Episodul Aia Seacă" (Ioan Lăcătușu);

· Sesiunea națională de comunicări științifice "Românii în sud-estul Transilvaniei. Istorie, cultură, civilizație". Ediția a XI-a, Miercurea Ciuc - Muzeul Oltului și Mureșului Superior, 23-24 septembrie 2005, organizată de Muzeul Carpaților Răsăriteni, Centrul Eclesiastic de Documentare "Mitropolit Nicolae Colan", Episcopia Ortodoxă a Covasnei și Harghitei, Arhivele Naționale, Direcția Județeană Covasna și Direcția Județeană Harghita.

Programul sesiunii

Lucrări în plen

- Ioana Cristache-Panait, Institutul de

Istoria Artei, București, "Augustin Paul de la Letca - iubirea sa de neam și legăturile cu estul Transilvaniei"

- prof. univ. dr. Dumitru Sandru, Iași, "Administrația din nord-estul Transilvaniei de după 23 august 1944"

- pr. prof. univ. dr. Ilie Moldovan, Facultatea de teologie ortodoxă "Andrei Șaguna", Sibiu, "Regenerarea vieții satului românesc în contextul globalizării contemporane"

- drd. Codrina Șandru, Universitatea "Transilvania", Brașov, "Rețele sociale ale elitelor locale în Harghita și Covasna"

- Angela Bârsan, Asociația Comunitară a Românilor din Miercurea-Ciuc, "Puterea simbolică - o cale de revigorare a comunității românești din județele Covasna și Harghita"

- dr. Maria Cobianu-Băcanu, Institutul de Sociologie al Academiei Române București, "Aspecte ale contactului dintre culturi în Covasna și Harghita"

- dr. Ioan Lăcătușu, Arhivele Naționale, Centrul Eclesiastic de Documentare "Mitropolit Nicolae Colan", Sf. Gheorghe, "Mitropolitul Antonie Plămădeală și credincioșii români din Arcul Intra-carpatic"

- dr. Valeriu Căvruc, Muzeul Carpaților Răsăriteni Sf. Gheorghe, "Muzeul Carpaților Răsăriteni în preajma unui deceniu de la înființare"

- prof. Sorin Apan, Brașov, "Recuperarea patrimoniului cultural național. Încondicerea ouălor în zona etnografică Bran" (film documentar, regizor Mihai Anton).

Istorie

Secțiunea de Istorie I:

· Codruta Mihailovici, Arhivele Naționale, București, "Jurnalul de călătorie al împăratului Josif al II-lea, în Transilvania (1773)"

- Vasile Iechintan, Direcția Județeană a Arhivelor Naționale - în continuare DJAN-Cluj, "Români în procese judecătorești la Scaunul de judecată Odorhei, în secolul al XVIII-lea"

- Raluca Tudoran, Sf. Gheorghe, "Conscripția de la 1785 în Trei Scaune"

- Szabo Arthur, Reghin, "Aspecte privind prima școală românească din Reghinul săsesc - interferențe etno-culturale în perioada dualistă"

- dr. Anton Cosa, Ing. Gheorghe Bejan, Asociația Romano-Catolicilor "Dumitru Mărtinas", Bacău, "Interferențe istorico-culturale între sud-estul Transilvaniei și Moldova: Romano-catolicii moldoveni"

Moldovan Peter, DJAN Mureș, "Organi-

zarea și funcționarea Gărzii Naționale din Târgu Mureș în anul revoluționar 1848"

- Banyai Daniel, DJAN Harghita, "Sigiliile austriece din prima jumătate a secolului al XIX-lea și istoria artei"

- prof. Nicu Vrabie, Colegiul Național Octavian Goga, Miercurea-Ciuc, "Viața culturală a comunei Voslöbeni, județul Harghita în perspectiva timpului"

- prof. Ilie Sandru, Toplița, "Considerații asupra originii nord muresene a lui Grigore Ciubuc, clopotarul de la Mănăstirea Neamtului (sec. XIX)"

- prof. Valer Vodă, Toplița, "Dimensiuni ale procesului de maghiarizare a românilor din sud-estul Transilvaniei"

- Silviu Ionas, DJAN Alba, "Românii din fostele scaune secuiești în documentele fondului arhivistic «Mitropolia greco-catolică Blaj»".

Secțiunea de Istorie II:

- prof. Alexiu Tătu, DJAN Sibiu, "Obiective ale ASTREI în perioada interbelică, în sud-estul Transilvaniei"

- Valentin Istrate, DJAN Harghita, "Banca Populară «Speranța» din Joseni în perioada interbelică"

- prof. Vasile Stancu, Școala Generală "Nicolae Colan", Sf. Gheorghe, "Activitatea organizației «Straja Tării» din județul Trei Scaune reflectată în Buletinul «Astra» al Despărțământului Central al Județului Trei Scaune"

- drd. Alin Spănu, Centrul de Studii Euro-Atlantice, București, "Serviciul Special de Informații atenționează: Revizionism maghiar sub cupola Bisericii (1941)"

- Comisar-sef Marian Nencescu, Ministerul Administrației și Internelor, București, "Monumente comemorative din județele Harghita și Covasna - mărturii ale sacrificiului personalului Ministerului Administrației și Internelor"

- Cornel Scăles, Societatea "Cultul Eroilor", București, "Un monument uitat: Cimitirul de onoare de la Mircea Vodă, Constanta"

- Daniel Talambă, Arhivele Naționale, București, "Relațiile dintre români și maghiari în contextul transformărilor politice, economice și sociale din România, în perioada 1944-1948"

- dr. Dorin Ioan Rus, Muzeul Județean Mureș, *Preocupări istoriografice ale publicației Der Sühnenwerk - 1956-1962;*

- mr. drd. Petre Opris, Serviciul de Protecție și Pază, București, "Armata Română și aplicațiile militare ale organizației Tratatului de la Vârșovia desfășurate în Peninsula Balcanică"

Adina Fofireă, DJAN Covasna, "Noile

steme ale județului Covasna. Studiu de caz"

Secțiunea de Istorie Bisericească:

- Elena Mihu, Muzeul Județean Mureș, "Nicolae Ghiboșda protopop ortodox al Sighisoarei la anul 1848-1849"

- prof. dr. Liviu Boar, DJAN Mureș, "Dascăli și preoți români din Secuime în sec. al XIX-lea"

- prof. Milandolina-Beatrice Dobozi, DJAN Mureș, "Contribuții istorico-demografice privind Parohia Ortodoxă Toplița - sec. al XIX-lea"

- Ana Hancu, Muzeul Județean Mureș, "Aspecte privind situația economică a preoților români la jumătatea secolului al XIX-lea"

- Ana Grana, Muzeul ASTRA, Sibiu, "Societatea de lectură «Andrei Saguna», un cenuclu literar politic al viitorilor «dascăli ai poporului». Episodul Elie Miron Cristea"

- col. (r) Dumitru Stavarache, București, "Preoți din Transilvania în Marea Unire de la 1918"

- prof. univ. dr. Aurel Pentelescu, Conf. Univ. Dr. Gavril Preda, București, "Justinian Teulescu - primul episcop al Armatei Române. Documente inedite"

- pr. drd. Petru Pinea, Blaj, "Episcopul Justinian Teulescu din viața și activitatea sa"

- prof. Costel Cristian Lazăr, Toplița, "Contribuții la istoria vieții bisericești din Voslöbeni"

- prof. drd. Luminita Cornea, Sf. Gheorghe, "Începuturile poeziei culte românești sub semnul sfintenei mitropolitului Dosoftei"

- Adrian Nicolae Petcu, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, București, "Preotul martir Aurel Negoescu"

Etnografie-sociologie

- prof. Ioan Oancea, Institutul Român pentru Drepturile Omului, București, "Despre necesitatea unei sporite preocupări pentru prezentarea valorilor spiritualității creștine românești din județele Harghita și Covasna"

- pr. prof. univ. dr. Ilie Moldovan, Facultatea de Teologie Ortodoxă "Andrei Saguna", Sibiu, "Pământul românesc - biserică carpatică pe ape"

- prof. drd. Nicolae Boaru, Biblioteca Județeană Nicolae Iorga, Ploiești, "Despre formula sufletească a românilor"

- prof. Florina Vaipan, Liceul Marin Preda, Odorheiu Secuiesc, titlu rezervat

- dr. Ioan Lăcățusu, Arhivele Naționale, Centrul Eclesial de Documentare "Mitropolit Nicolae Colan", Sf. Gheorghe, "Istoria românilor reflectată în mass-media de limbă maghiară din județele Covasna și Harghita"

- prof. dr. Florina Trută, Toplița, "Repere

geografice, istorice și demografice ale zonei Toplița"

- prof. Dan Tănasă, Sf. Gheorghe, "Aspecte ale educației multiculturale în liceele din Sfântu Gheorghe"

- pr. Ioan Tămas, Parohia Ortodoxă Vâlcele, "Sfânta Cruce în spiritualitatea românească: Cimitiul vesel de la Săpânta - o blasfemie adusă Sfintei Cruci"

- Sesiunea de comunicări științifice, "Diversitate etnică și integrare europeană", Institutul de Cercetare a Calității Vieții, București, 14-15 octombrie 2005, "Istoria românilor reflectată în mass-media de limbă maghiară" (Ioan Lăcătușu);

- Masa rotundă cu tema "Identitate și globalizare în secolul XXI. Începutul cercetării și reprezentarea muzeală", Muzeul ASTRA, Sibiu, 2 decembrie 2005, "Muzele românești din județele Covasna și Harghita - continuatoare a tradițiilor aștriste din zonă" (Ioan Lăcătușu);

*Participarea la majoritatea acestor manifestări a domnului Ioan Lăcătușu, s-a făcut în calitate de Consilier Superior la Direcția Județeană Covasna a Arhivelor Naționale.

Editări de lucrări și publicații:

- *Argument*, la volumul *O stație bântuie prin Ardeal*, de Ilie Sandru, Editura Eurocarpatia, Sf. Gheorghe, 2005 (Ioan Lăcătușu);

- *Provocări și priorități actuale pentru Arhivele Naționale ale României și percepția lor publică*, în Sesiunea de comunicări științifice a Academiei de Informații, București, 2005 (împreună cu Diana Joita); *Activitatea etnomuzeografică a lui Elie Miron Cristea și Octavian C. Tăslăuanu*, în *Transilvania*, nr. 7-8 / 2005 (Ioan Lăcătușu);

- *Problematika Trianonului în mass media de expresie maghiară*, în *Transilvania*, nr. 9/2005;

- *Istoria românilor reflectată în mass-media de limbă maghiară*, în "Diversitate etnică și integrare europeană", în curs de editare de către Institutul de Cercetare a Calității Vieții (Ioan Lăcătușu);

- *Preocuparea mitropolitului Nicolae Bălan privind situația românilor ortodocși din ținutul Harghitei și Covasnei*, în *Revista Teologică*, în numărul din iulie-septembrie 2005 (Ioan Lăcătușu).

Publicații apărute la Editura Grai Românesc a Episcopiei Ortodoxe a Covasnei și Harghitei: *Grai românesc*, *Foaie de spiritualitate ortodoxă a Episcopiei Covasnei și Harghitei*, numerele 1, 2, 3 / 2005.

Expoziții temporare:

- Expoziția de ouă încondeiate realizate de tinerii de la "Minisatul Sf. Andrei" de la "Centrul de Conservare al Tradițiilor Populare din Brașov", Muzeul Spiritualității Românești, Sf. Gheorghe, 23 aprilie 2005;

- Expoziția de icoane pe sticlă "Icoana - suflul copilului", realizate de elevii de la Centrul de pictură "Românasul", de pe lângă Colegiului National "Octavian Goga" din Miercurea-Ciuc (coordonator, prof. Nicoleta Plosnea), Muzeul Spiritualității Românești, Sf. Gheorghe, 23 aprilie 2005.

Alte manifestări:

- Activități desfășurate împreună cu asociațiile culturale și civice din zonă: Liga Culturală Creștină "Andrei Saguna", Despărțământul "Astra" Covasna-Harghita, Fundația "Mihai Viteazul", Fundația Națională "Neamul Românesc", Filiala Covasna, Fundația Culturală "Miron Cristea";

- Întâlnire cu scriitori brasoveni și harghiteni: prof. Ioan Popescu Iopolog (președintele Uniunii Scriitorilor Români, filiala Brașov), criticul literar prof. Stelian Răducanu de la Cenaclul "Dărie Magheru", poetul Ioan Suceiu (membru al Uniunii Scriitorilor Români, filiala Brașov), poetul Ionel Simota (din Miercurea-Ciuc), Sf. Gheorghe, 23 aprilie 2005;

- Acordarea titlului de *Cetățean de onoare a comunității românești din Sf. Gheorghe* unui număr de 10 persoane în vârstă, 23 aprilie 2005;

- Adunarea publică de înființare a *FORUMULUI CIVIC AL ROMÂNILOR DIN HARGHITA ȘI COVASNA*, sâmbătă, 4 iulie 2005, la centrul Eparhial al Episcopiei Ortodoxe a Covasnei și Harghitei, din Miercurea-Ciuc;

- *Zilele "Andrei Saguna"*, ediția a XIV-a, 8-11 septembrie 2005;

- Participarea la manifestările prilejuite de împlinirea a 61 de ani de la eliberarea municipiului Sf. Gheorghe de sub ocupația străină, 8 septembrie 2005;

- Dezbateră cu tema "Eroi de la Sfântu Gheorghe - 8 septembrie 1944", 9 septembrie 2005;

- *Întâlnire cu scriitori brasoveni*; lansarea volumelor de poezie "Triptic spiritual" de Anthonia Amatti, "Poezii" de Radu Selejan, ediție îngrijită de Ana Selejan, Casa memorială "Romulus Ciolfec" din Araci, 10 septembrie 2005;

· Zilele "Justinian Teculescu", Covasna, 5-6 noiembrie 2005;

· Zilele "Nicolae Colan", ediția a XIII-a, 28 noiembrie - 6 decembrie 2005;

· Festivalul de colinde și obiceiuri de iarnă, ediția a XV- a, 14-15 decembrie 2005;

· Participarea și sprijinirea organizării unor acțiuni privind marcarea unor momente importante din istoria națională: 24 ianuarie, Ziua Națională, Ziua Drapelului, Ziua Imnului de stat, Ziua Armatei, Ziua Poliției, Ziua Jandarmeriei ș.a. de către Prefectura județului Covasna și alte autorități publice locale;

· Întocmirea unor memorii, apeluri, note de protest, comunicate pe probleme vizând prezervarea și afirmarea identității naționale;

· Inițierea unor acțiuni de asistență socială pentru sprijinirea credincioșilor ortodocși aflați în nevoie: pachete pentru 100 de persoane de Sfintele Paști și de Crăciun, acordarea de ajutoare materiale, medicamente, asistență sanitară ș.a.;

· Donații de carte laică și bisericească Bibliotecii din cadrul Centrului Cultural "Miron Cristea" din Miercurea-Ciuc

· Participarea la lucrările Adunării Naționale Bisericești și la cele ale Adunării Eparhiale a Episcopiei Ortodoxe a Covasnei și Harghitei.

Activități desfășurate în parteneriat cu Centrul European de Studii Covasna-Harghita:

· Organizarea împreună cu Centrul European de Studii Covasna-Harghita și Fundația Națională pentru Românii de Pretutindeni a *Universității de Vară "Izvorul Mureșului"*, ediția a VII-a, în perioada 11-17 iulie 2005 cu tema: *Comunități românești de pretutindeni și integra-*

rea europeană, la care au participat peste 100 de tineri și conferențieri - personalități de marcă a culturii și spiritualității românești din țară și străinătate;

· Apariția la Editura Eurocarpatica a următoarelor volume:

- *O stafie bănuie prin Ardeal*, de Ilie Șandru;
- *Triptic spiritual*, de Anthonia Amatti.

Activități desfășurate în parteneriat cu Liga Tineretului Creștin Ortodox, filiala Sf. Gheorghe:

· Itinerar religios-istoric cu participarea tinerilor de la Seminarul Teologic Ortodox din Buzău, de la Filiala Ligii Tineretului Creștin Ortodox Român din Târgoviște, ASCOR - Brașov, LTCOR - Sf. Gheorghe, ASCOR - București, ASCOR - Sibiu, în parohiile ortodoxe din județele Covasna și Harghita, 30 noiembrie 2005;

Organizarea conferințelor duhovnicești, susținute în fiecare zi de joi din Postul Mare, la Centrul Ecleziastic de Documentare Mitropolit "Nicolae Colan", în cadrul "*Serilor filocalice*".

Și în anul 2005, Centrul Eclesiastic de Documentare "Mitropolit Nicolae Colan", a fost gazdă generoasă pentru o gamă largă și diversă de acțiuni științifice, culturale și civice, fiind locul de întâlnire și coordonare a activităților ONG-urilor românești din județele Covasna și Harghita.

Dr. Ioan Lăcătușu
Broanăr Erich-Mihail